

έκκοπὴν τοῦ μεγάλου δακτύλου τοῦ ποδὸς καὶ μετὰ ἐν πάλιν ἔτος, κύριος οἶδε! ἂν δὲν ὑπολάβετε ὅτι ἡ στέρησις τοῦ μικροῦ μόνον δακτύλου ἦτο ἀρκετὴ. Εἶθε, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἑκτοῦ ἔτους, μὴ συνομολογήσετε μετ' ἐμοῦ ὅτι ἡδυνάμην ἀπλῶς νὰ περιορισθῶ εἰς τὸ νὰ σᾶς κόψω τοὺς ὄνυχας! Οἱ δὲ λόγοι μου αὐτοὶ μὴ προσβάλλωσι κατ' οὐδὲν τὴν χαριεπάτην ὑμῶν σύζυγον· καθὼς καλὸν εἶναι νὰ διατηρῶσιν αἱ κυρίαι ἀναλλοίωτον τὴν καλλονὴν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, οὕτω ἐπιτετραμμένον εἶναι νὰ διατηρῶσι καὶ εἰ ἄνδρες τὰ φρονήματά των. Ἐνθυμούμαι ὅτι νέος ὢν, παρεκάλουν πολλάκις τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῆς ἀγαπητῆς μου γυναικὸς, ἀλλὰ δὲν ἤθελον θυσιάσαι χάριν αὐτῆς τὴν μίαν κνήμην μου καὶ ἂν τὸ ἕκαμνα, σήμερον ἀκόμη ἤθελα εἶπει περὶ ἑαυτοῦ βεβαιότατα « ἤμην παράφρων! » Ἐπὶ τοῦτοιας ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι δοῦλός σας.

» Θεοδενέτιος. »

Τῷ 1793, ὁ Θεοδενέτιος, ἰδὼν φυλακισθέντα νέον πινὰ χειρουργόν, ὡς ὑποκταν ἀριστοκρατικῶν φρονημάτων, ἔφυγεν εἰς Λονδίνον διὰ νὰ σώσῃ τὴν κεφαλὴν του ἀπὸ τὸ ὀμάλιστρον τῆς λαιμητόμου. Ἐκεῖ, εἴτε μὴ ἔχων τι ἄλλο νὰ πράξῃ, εἴτε ἀπὸ περιέργειαν κινούμενος, ἐρώτησε μίαν ἡμέραν τοῦ κατοικῆσαι ὁ Σὶρ Κάρολος Τέμπλης· πληροφορηθεὶς δὲ περὶ τούτου, ὑπῆγεν εἰς ἐντάμωσίν του, καὶ τῷρε τὸν φίλον του ἐξαπλωμένον εἰς εὐρὺ κλινοκαθέδριον, πλησίον τῆς ἐστίας, ἔχοντα εἰς τὸ πλάγιόν του βαυκάλιον ζύθου ἀφρίζοντος καὶ περιεστοιχισμένον ἀπὸ πλήθος ἐφημερίδων.

— Α! καλῶς ὀρίσατε, κύριε Θεοδενέτιε, ἀνέκραξεν ὁ Ἄγγλος· με συγχωρεῖτε ἂν δὲν σᾶς προσηκόνομαι· ἡ κατηραμένη αὐτὴ κνήμη μ' ἐμποδίζει... Ἦλθετε ἴσως νὰ ἰδῆτε ἂν εἴχετε δίκαιον....

— Ἐρχομαι ὡς φυγὰς νὰ ζητήσω ἄσυλον εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

— Καλόν! θὰ καταλύσετε λοιπὸν παρ' ἐμοί, διότι, τῇ ἀληθείᾳ, εἶσθε ἄνθρωπος μὲ ὀρθότατον νοῦν· θὰ μὲ παρηγορήσετε. Ἰδέτε τώρα, ἡδυνάμην νὰ ἦμαι ναύαρχος, ἂν δὲν ἐκωλυόμην ὑπὸ τῆς ἀθλίας αὐτῆς

κνήμης. Ἀνεγίνωσκα τὰς ἐφημερίδας καὶ ἔσκανα ἀπὸ τὸ κακόν μου διότι εἶμαι μακρὰν τῶν πολεμικῶν αὐτῶν κατορθωμάτων. . . Ἐλάτε λοιπὸν, παρκαμυθήσατέ με,

— Ἡ κυρία σύζυγός σας θέλει βέβαια σᾶς παρκαμυθήσῃ, πολὺ καλῆτερα ἀπὸ ἐμέ.

— Ὅχι, ὄχι· ἐπειδὴ ἡ ξυλίνη κνήμη τῆς τὴν ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ χαριεύῃ, ἐδόθη εἰς τὰ χαρτιά. Δὲν ἔχω τὴν ἀνάγκην τῆς, ἂν καὶ σᾶς βεβαιῶ ὅτι εἶναι ἡ ἀρίστη τῶν γυναικῶν.

— Καὶ πῶς λοιπὸν, εἴχα δίκαιον;

— Ὁμολογῶ ὅτι, ναί, φιλτατέ μου Θεοδενέτιε· ἀλλὰ μὴ ξύομεν τὴν πληγὴν αὐτῇ. Μεταξὺ μας σὲ λέγω, ὅτι ἐφέρθη ἀνόητα. Ἄν ἡδυνάμην νὰ ἀνακτήσω τὴν κνήμην μου, δὲν ἤθελα κόψῃ εὐδὲ τοὺς ὄνυχας μου διὰ τὴν Κ. Τέμπλην. Ἦμην παράφρων ἀλλὰ μὴ λέγεις τοῦτο εἰς κανένα.

— Δὲν νουθεύομαι τὴν χαριεστὴν γειτόνισσάν μου, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας ἀναστεινάζων, ὅτε ὁ συνταγματάρχης, τελειώσας τὴν διήγησίν του, ἀνέλαβε τὴν πίπαν του, τὴν ἀνάψε, καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ καπνίζῃ. Τότε ὁ Γεώργιος, ἀποθέσας τὴν πίπαν του ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐλάλησεν οὕτω.

— Πρὶν ἀπορρατίης περὶ πράγματος τοσοῦτον σπουδαίου, ἀνάγκη, φιλτατέ μου Ἀνδρέε, νὰ ἀκούμε τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ. Τὸ διήγημα τοῦ Συνταγματάρχου εἶναι ροδερὸν καὶ ἀπείσιον· συγχώρητέ με νὰ σὲ διηγηθῶ ἐν ἄλλο, τὸ ὁποῖον θέλει ἴσως σὲ συνδιαλλάξῃ με τοὺς σκοποὺς τῆς μητρὸς σου. Ἀκούσατέ με.

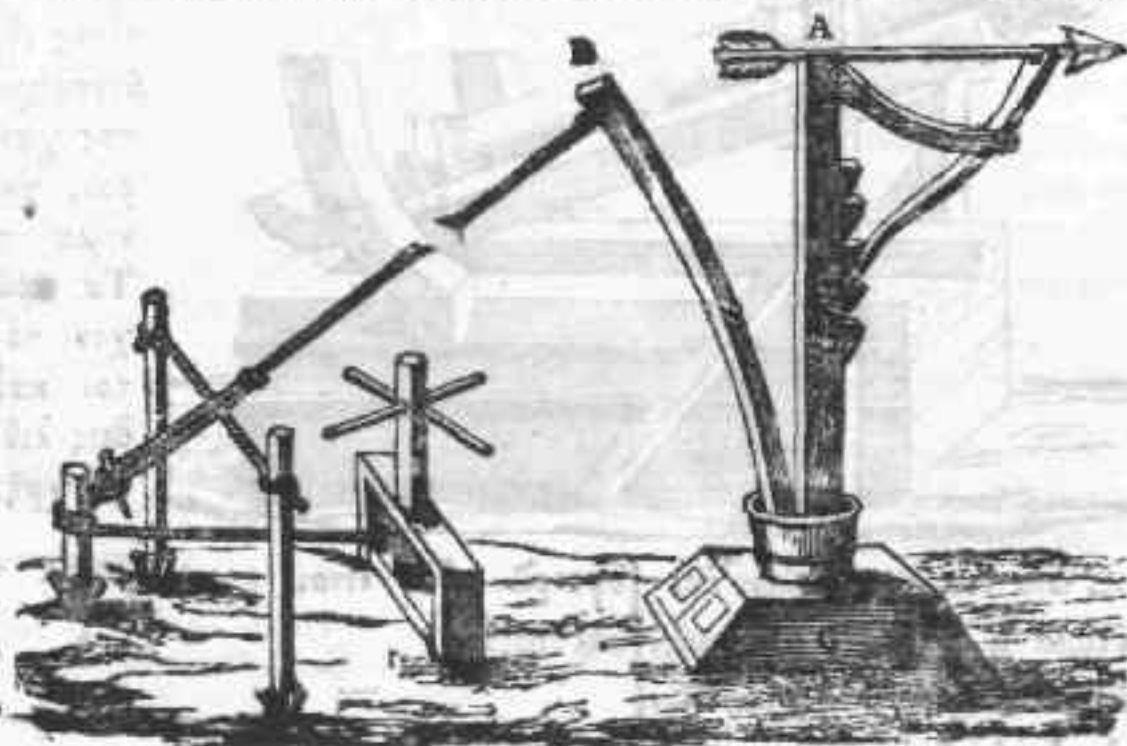
— Ἀλλὰ μὲ φαίνεται ὅτι εἶναι ἐξώρας διὰ νὰ ἀρχίσωμεν τὴν διήγησιν αὐτὴν, διέκοψεν ἡ Μαρία. Ὁ ξένος μας ἔχει χρεῖαν ἀναπαύσεως, καὶ ὁ Ἀνδρέας πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πόλιν. Ἄν ἔγῃ περιέργειαν νὰ σὲ ἀκούσῃ, εἴμπορεῖ νὰ ἐπανέλθῃ αὐτίκως.

Ἡ γνώμη αὕτη τῆς ἀγαθῆς καὶ καλῆς Μαρίας ἐφάνη εἰς πάντας ἀρετὴ. Ὁ Ἀνδρέας ἐκίησε διὰ τὸ Μόναχον, ὁ Γεώργιος ὠδήγησε τὸν συνταγματάρχην εἰς τὸ παρασκευασθὲν δι' αὐτὸν δωμάτιον καὶ οἱ δύο σύζυγοι ἀπῆλθον εἰς τὰ ἴδια.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἀκόλουθον φυλλάδιον.)

ΚΑΤΑΠΕΛΤΑΙ. ΒΕΛΟΣΤΑΣΕΙΣ. ΠΡΩΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΟΝ.

Οἱ καταπέλται ἐκτεῖχον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὴν θέσιν ἔχει ἐν τῷ σημερινῷ στρατῷ τὸ βαρὺ πυροβολικόν. Διέφερον δὲ τῶν βελοςτάσεων κατὰ τοῦτο, ὅτι ἡ βολὴ αὐτῶν ἦτο ὀριζόντιος μᾶλλον, ἐνῷ ἡ τῶν βελοςτάσεων ἦτο μᾶλλον καμπυ-

λοειδῆς. Οἱ καταπέλται διέφερον τῶν βελοςτάσεων καὶ κατὰ τὸ σχῆμα, ἔχοντες ἐν γένει μορφήν τόξου. Τὸ τόξον τοῦτο ἐπετείνετο ἰσχυρῶς διὰ νευράσκατοςκευασμένης· μὲν ἐκ δοῦρας, ἢ ἐντέρων τῶν ζώων, ἢ καὶ ἐκ τριγῶν, ἐντεταμένης δὲ διὰ

μηχανήματος, ὥστε αἷμα ἀφαιρέσης τῆς νευρᾶς τὸ πρὸ αὐτῆς ἐπὶ σωλήνος κείμενον βέλος ἐτινέσσετο πόρρω. Ἡ ὅλη μηχανὴ ἐστηρίζετο ἐπὶ κιλλίδαντος (ὑποστάτου), καθὼς τὰ σημερινὰ κανόνια, ἵνα στρέφεται κατὰ τὰς ἀνάγκας καὶ διευθύνεται. Ὅσακις δ' ἐμελλε νὰ χρησιμεύσῃ ὅχι ὡς πολιορκητικὸν ὄργανον, ἀλλὰ εἰς ἐκστρατεῖαν, εἶχε καὶ τροχοὺς, πρὸς εὐκολωτέραν κίνησιν. Ἐξ ὅλων τούτων ἐξάγεται, ὅτι οἱ μὲν καταπέλται ἐπέιχον ἰδίως τὴν θέσιν τῶν κανονίων, αἱ δὲ βελοστάσεις τῶν ὀλμων. Τὸ σχῆμα τῶν τελευταίων τούτων μηχανῶν, δὲν εἶναι ἀκριδῶς γνωστὸν, καὶ ἡ διδομένη ἐνταῦθα εἰκὼν αὐτῶν ἐτγχεδιάσθη κατ' εἰκασίαν.

Οἱ δὲ καταπέλται εἶχον ποικίλον μέγεθος. Οἱ μὲν μεγαλύτεροι ἐχρητίμευον εἰς τὰς πολιορκίας, οἱ δὲ μικρότεροι εἰς τὰς στρατείας· καὶ τινὲς τῶν τελευταίων τούτων ἦσαν τόσοι μικροί, ὥστε εἰς μόνος ἄνθρωπος ἠδύνατο νὰ τοὺς ἐπιτείνῃ καὶ νὰ τὰς

διευθύνῃ. Διὰ τῶν καταπελτῶν ἐρρίπτοντο βέλη διαφόρου μεγέθους, μεγάλοι δοκοὶ κτλ. ἐνῶ διὰ τῶν βελοστατῶν κυρίως λίθοι. Οἱ μεγάλοι καταπέλται ἐρρίπτον βέλη ἔχοντα μήκος $4 \frac{1}{2}$ ποδῶν, πολλάκις ἐτι μεγαλύτερον, δοκοὺς δὲ ἔχούσας μήκος 12 ποδῶν καὶ σιδηρᾶς ἀκωχᾶς. Ὁ Καῖσαρ ἐν κεφαλαίῳ 2, τοῦ δευτέρου βιβλίου τῶν ἐμφυλίων πολέμων λέγει, ὅτι αἱ δοκοὶ αὗται εἶχον τοσαύτην δύναμιν, ὥστε οὐ μόνον

τέσσαρας σειρὰς περιφραγμάτων ἠδύναντο νὰ διαρρήξωσιν, ἀλλ' ἐκτός τούτου καὶ βαθύως ἐν τῇ γῇ νὰ ἐμπηχθῶσι. Προς τοῦτο οἱ καταπέλται ἐρρίπτον μεγάλα διάπυρα βέλη (βελοσφενδόνας), τὰ ὅποια εἶχον τριποδαίαιας σιδηρᾶς ἀκωχᾶς, λαβὴν δὲ διὰ καυσίμων, καὶ πεκυρακτωμένων ὀλμων περιτυλιγμένην

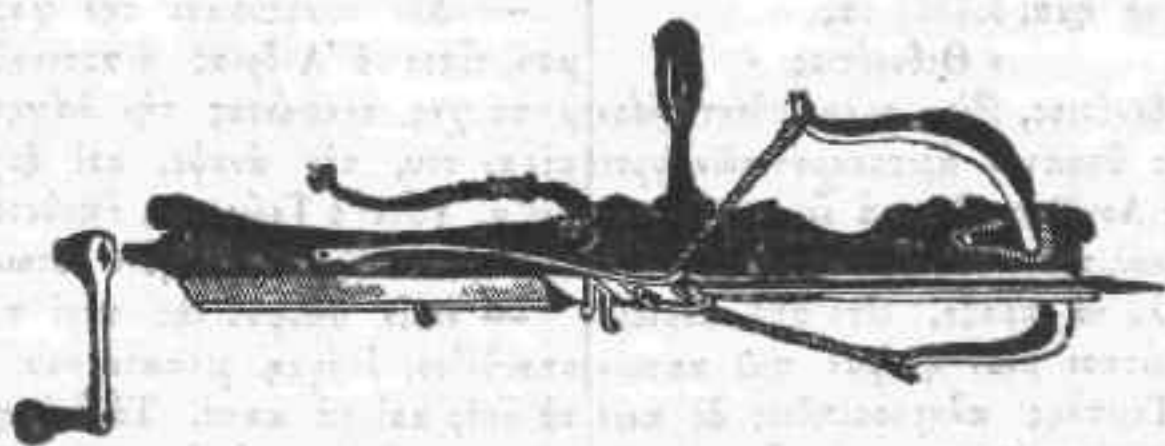
καὶ ἔχουσαν 9 ποδῶν μήκος. Διὰ τοιούτων βελῶν ἐπεχείρουν νὰ πυρπολήσωσι κτίρια ἢ ἰχθυικὰς μηχανάς.

Τὸ διάστημα μέχρι τοῦ ὁποίου ἐφθάνεν ἡ βολὴ τῶν καταπελτῶν, ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τοῦ μεγέθους τῶν τε μηχανῶν

αὐτῶν καὶ τῶν ριπτομένων βελῶν. Οἱ μεγάλοι καταπέλται ἠδύναντο νὰ ρίψωσι τὰ βέλη των μέχρι 4 σταδίων· δὲν ἐπετύγγανον δὲ ἀσφαλῶς τοῦ σκοποῦ ἀπωτέρω τῶν 2 σταδίων, ὅτε ὁμως τοιαύτη ἦτο ἡ δύναμις τῶν ἀφαιμένων βελῶν, ὥστε ἐθραυον πᾶν κὸς προστυχὸν καὶ εἰς αὐτὸ τὸ τεῖχος ἐνέβαλλον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν παρὰ τῷ στρατῷ καταπελτῶν ἦτο συνήθως πολὺ μεγαλύτερος ἢ ὁ τῶν βελοστάσεων, ἀπαρallάκτως καθὼς σήμερον ὁ ἀριθμὸς τῶν κανονίων εἶναι πολὺ μεγαλύτερος ἢ ὁ τῶν ὀλμων.

Οἱ ἀρχαῖοι πολλάκις συνέχεον τὰ ὀνόματα τῶν καταπελτῶν καὶ τῶν βελοστάσεων. Εἰς τοὺς μεταγενεστέρους μάλιστα χρόνους ἡ λέξις καταπέλις ἐξέ-

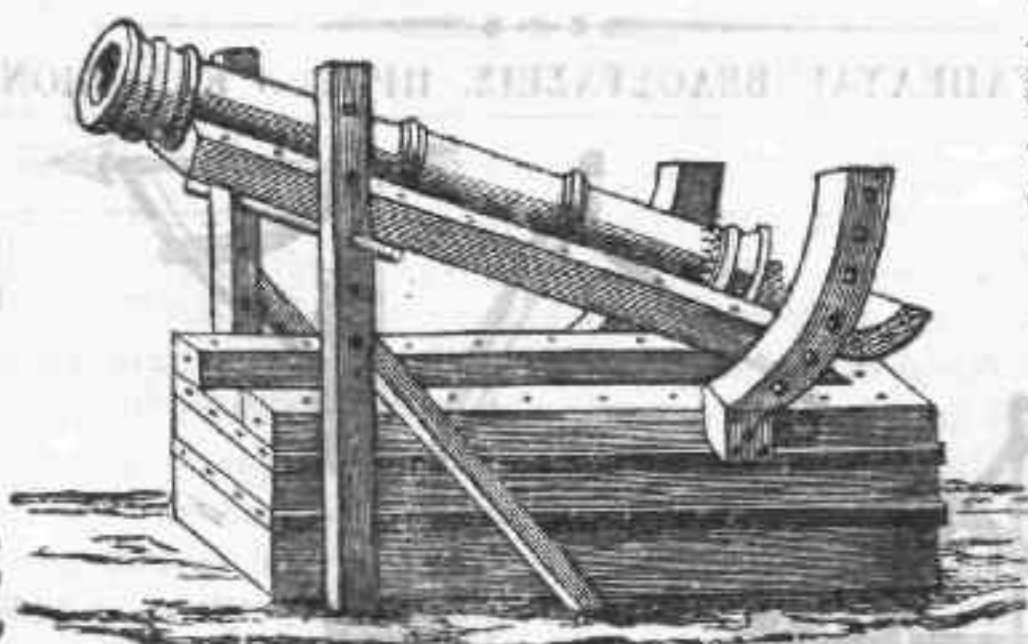
λιπε παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις καὶ δὲν ἀπικνᾶται πλέον εἰς τοὺς συγγραφεῖς τῆς τετάρτης Μ.Χ. ἑκατονταετηρίδος. Ἐκάλουν δὲ ἤδη βελοστάσεις μὲν πᾶσαν μηχανήν, δι' ἧς ἐερρίπτοντο βέλη ἢ δοκοὶ, ὠνόμαζον δὲ ὀνόμαζον τὰς λιθοβόλους μηχανάς.

Δίδομεν προσέτι ἐνταῦθα καὶ τὴν εἰκόνα τῶν πρώτων κανονίων, ὅποια κατ' ἀρχὰς κατασκευάσθησαν ἐν τῇ 14 ἑκατονταετηρίδι.

Τὰ πρῶτα ταῦτα κανόνια, ὀνομασθέντα βομβάρδαι, ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς λέξεως βόμβος, κατασκευάσθησαν ἀπὸ σιδηροπέταλοι (λαμαρίνα), ἐζωσμένον διὰ σιδηρῶν στεφανῶν· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ τρόπος οὗτος ἀνεδείχθη ἀκατάλληλος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ μετεχειρί-

σθησαν ἀλληλοδιαδόχως τὸν σφυρήλατον καὶ τὸν χωνευτὸν σίδηρον. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ σίδηρος ἐπίσης εἶχε πολλὰ ἄτοκα, ἀνεπληρώθη διὰ μίγματος χαλκοῦ καὶ κασιτέρου, γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ὀρειγάλκου. Τὰ πρῶτα κανόνια εἶχον τὸ στόμιον εὐρύτατον καὶ ἐρρίπτον ὀγκώδεις λιθίνους σφαῖρας· ἡ δὲ χρῆσις τῶν σιδηρῶν

σφαιρῶν δὲν εἶναι προγενεστέρα τῆς 15 ἑκατονταετηρίδος.